

N:o 26.

Ank. till Riksd. Kansli den 19 Mars 1878, kl. 3 e. m.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående kolonien
S:t Barthelemys återlemnande till Frankrike; Gifven
Stockholms Slott den 11 Mars 1878.*

Sedan i anledning af derom gjord nådig framställning Rikets Ständer i underdånig skrifvelse den 19 Maj 1845, i öfverensstämmelse med sitt redan den 8 Juli 1818 fattade beslut, åt Kongl. Maj:t uppdragit att, då tillfälle dertill kunde sig yppa, till någon främmande makt afträda kolonien S:t Barthelemy på de förmånligaste vilkor, som för svenska statsverket stode att erhålla, har Riksdagen i underdånig skrifvelse den 6 Maj 1868, med afseende å den längre tid, som efter förstnämnda underdåniga skrifvelses aflåtande förflutit, utan att det lemnade medgifvandet medfört den dermed afsedda påföljd, samt enär ökad erfarenhet under samma tid vunnits, att bibehållandet af kolonien för moderlandets handel och industri icke medförde någon afsevärd fördel, men deremot alltjemt tillskyndade svenska statsverket betydliga utgifter, hvilka af koloniens inkomster sannolikt icke komme att i framtiden ens i någon mån betäckas, anhållit, att Kongl. Maj:t, efter det befolkningen å ön blifvit hörd och samtyckt till möjligen ifrågakommande förslag att förenas med någon annan makt, täcktes ånyo taga under nådigt öfvervägande, huruvida icke omförmälda besittning kunde svenska staten afhändas på något för densamma värdigt, om ock icke så förmånligt sätt, som vid aflåtandet af den nådiga framställningen i ämnet förut kunnat hafva varit att förvänta.

Redan den 3 Februari samma år, omförmälda skrifvelse från Riksdagen afläts, hade emellertid dåvarande Statsministern för utrikes ärendena, under förutsättning att den emellan Amerikas förenade stater och Danmark kort förut ingångna traktaten om danska öarnes i Vestindien afstående till bemälda stater, då blifvit af samma staters kongress ratifi-

cerad, till Kongl. Maj:ts minister i Washington aflåtit en skrifvelse med anmodan att med Förenade Staternas Regering inleda underhandlingar om ön S:t Barthelemy's afträädande till Förenade Staterna. Det öfverlemnades tillika åt Ministern, Friherre af Wetterstedt att sjelf bestämma, när dessa underhandlingar lämpligast kunde öppnas. Men enär dels ofvanberörda mellan Förenade Staterna och Danmark afslutade traktat ännu icke blifvit af kongressen ratificerad och framställandet dessförinnan af det ifrågasvarande förslaget utan tvifvel komme att menligt inverka på utgången af frågan om de danska koloniernas inköpande, och dels, äfven om en uppgörelse med dåvarande unionsstyrelse kunde komma till stånd, det likväl, i betraktande af det spända förhållande, som egde rum mellan nämnda styrelse och kongressen, vore i hög grad sannolikt, att kongressen skulle vägra att ratificera ett dylikt förslag, förklarade Ministern Friherre af Wetterstedt i skrifvelse den 21 Mars 1868 sig anse tidpunkten särdeles olämplig för framställande af ett sådant anbud, hvilken åsigt ministern uti senare skrivelser i ämnet förklarade, att han funne sig böra fortfarande vidhålla. De af Riksdagen föreslagna åtgärder fingo af denna anledning tills vidare anstå.

Redan följande år öppnades härefter underhandlingar med Italien, som låtit väcka fråga om öns förvärfvande. Det lemnades Förenade Staterna likväl öppet att förvärfva ön på samma vilkor som erbjudits åt Italien; och sedan muntliga förhandlingar derom under längre tid blifvit förda, utan att leda till resultat, framstälde Kongl. Maj:ts chargé d'affaires i Washington slutligen den 10 Februari 1870 skriftligt förslag om koloniens afträädande till Förenade Staternas regering. I svarsskrifvelse den 14 samma månad tillkännagaf Amerikanske statssekreteraren, att Förenade Staternas President funne sig nödsakad att under dåvarande förhållanden afböja det gjorda anbudet; och i afvaktan på en gynsamare tidpunkt för återupptagande af förhandlingarne med Förenade Staterna, fick frågan om öns afträädande derefter ånyo förfalla.

Under loppet af år 1876 yppade sig tillfälle att åter upptaga förvarande fråga och denna gång medelst underhandlig med en makt, hvilken särskilda ställning redan från början undanröjde de betänkligheter, som eljest kunnat anses fortfarande vara för handen.

Kongl. Maj:ts Beskickning i Paris meddelade nemligen genom telegram den 22 April 1876, att utsigt vore för handen, att Frankrike, S:t Barthelemy's gamla moderland, möjligen kunde finnas villigt att återförvärfva denna besittning.

De underhandlingar, som i anledning häraf med Franska regeringen inleddes, stödde sig på följande från svensk sida uppställda villkor:

1) att öns befolkning skulle genom en med full frihet verkställd allmän omröstning uttala sig för öns afträdande;

2) att Franska regeringen skulle åtaga sig utbetalandet till derstädes anställda embetsmän af lifstidspensioner, hvilka, derest Franska regeringen det önskade, finge kapitaliseras efter den beräkningsgrund, som af lifförsäkringssällskap tillämpades;

3) att Franska regeringen skulle bekosta hemflyttningen för de embetsmän, som önskade återvända till Sverige;

4) att vissa från ön bördige embetsmän, som icke uppnått pensionsålder, endast i det fall borde pensioneras, att de icke bibehölles vid af dem innehafda sysslor; samt

5) att Franska regeringen för de Svenska kronan tillhöriga fastigheter på ön skulle erlägga en lösesumma, att utgå antingen efter värdering på platsen eller med ett rundt belopp af 100,000 francs, hvilken lösesumma Kongl. Maj:t förbehölle sig att använda till upprättandet å ön S:t Barthelemy af ett sjukhus eller annan välgörenhetsanstalt eller inrättning för allmännyttigt ändamål.

De sålunda uppställda villkoren blefvo af Franska regeringen hufvudsakligen godkända. Dock erhöll ersättningsfrågan en så till vida ändrad lösning, att svenska kronans egendom å S:t Barthelemy till Frankrike öfverläts mot en summa af 80,000 francs, med bibehållande dock från svensk sida af det förut gifna förklarandet angående medlens användande. Rörande koloniens återlemnande till Frankrike afslöts den 10 Augusti 1877 en traktat med denna makt; och sedan koloniens befolkning blifvit i frågan hörd och med 351 röster mot 1 uttalat sig för återföreningen med Frankrike, hafva de närmare villkoren för återlemnandet blifvit bestämda genom ett i Paris den 31 Oktober 1877 uppsatt protokoll. Traktaten har härefter underkastats Franska representationens bepröfvande och blifvit af henne godkänd; och ratifikationerna derå hafva blifvit utvexlade den 6 innevarande månad.

Berörda traktat och protokoll hafva följande lydelse:

(Öfversättning.)

Sa Majesté le Roi de Suède et Hans Maj:t Konungen af Sverige
de Norvége et le Président de la och Norge och Franska Republikens

République Française, ayant reconnu, President, gemensamt erkännande fördelarne af ön S:t Barthelemys återförening med de franska besittningarne, hafva beslutat att för sådant ändamål afsluta ett fördrag; samt till sina befullmäktigade ombud utnämnt:

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvége, M. le Baron Adelsvärd, Grand' Croix des Ordres de l'Etoile polaire de Suède et de Saint Olaf de Norvége, Grand Officier de la Légion d'Honneur etc. etc. etc., Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Paris;

Le Président de la République Française, M. le Duc Decazes, Duc de Glücksbjerg, Grand Officier de l'Ordre National de la Légion d'Honneur etc. etc. etc., Ministre des Affaires Etrangères;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivans:

ARTICLE 1.

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvége rétrocède à la France l'île de Saint Barthélemy et renonce, en conséquence pour Lui et tous Ses Descendants et Successeurs à Ses droits et titres sur la dite Colonie. Cette rétrocession est faite sous la réserve expresse du consentement de la population de Saint Barthélemy

Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norge:

Dess Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire i Paris, Friherre Adelsvärd, Kommendör med Stora Korset af Nordstjerneorden och Storkors af Norska S:t Olafsorden, Storofficer af Hederslegionen m. m., m. m.

Franska Republikens President: Ministern för Utrikes Ärendena, Herr Hertig Decazes, Hertig af Glücksbjerg, Storofficer af Hederslegionen m. m., m. m.,

hvilka, efter att hafva meddelat hvarandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, öfvenskommit om följande artiklar:

ART. 1.

Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norge återlemnar till Frankrike ön S:t Barthelemy och afstår, i följd häraf, för Sig och alla Sina efterkommande och efterträdare från Sina rättigheter till nämnda koloni. Detta återlemnande göres under uttryckligt förbehåll af befolkningens på S:t Barthelemy samtycke; och för

et, en outre, aux conditions énumérées dans un Protocole spécial qui sera annexé au présent Traité et considéré comme en formant partie intégrante.

ARTICLE 2.

Le présent Traité et le Protocole annexe seront ratifiés et les Ratifications en seront échangées aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Traité et y ont apposé le sceau de leurs armes. Fait à Paris, le dix Août 1877.

(Signé:) G. ADELSVÄRD.

(L. s.)

(Signé:) DECAZES.

(L. s.)

PROTOCOLE

annexé au Traité signé à Paris, le 10 Août 1877, portant rétrocession de l'île de Saint Barthélemy à la France.

Les Soussignés, munis des pleins-pouvoirs de leurs Gouvernements à l'effet de régler la rétrocession de l'île Saint Barthélemy à la France, stipulée par le Traité signé à Paris le dix Août dernier, sont convenus des dispositions suivantes:

ART. 2.

Detta fördrag jemte tillhörande protokoll skola ratificeras och ratifikationerna utväxlas så fort ske kan.

Till bekräftelse hvaraf de respektive befullmäktigade undertecknat och med sina insegel försett detta fördrag; som skedde i Paris den 10 Augusti 1877.

(Undert.) G. ADELSVÄRD.

(L. s.)

(Undert.) DECAZES.

(L. s.)

PROTOKOLL

bifogadt det i Paris den 10 Augusti 1877 undertecknade fördrag rörande ön S:t Barthélemys återlemnande till Frankrike.

Undertecknade, som af sina respektive regeringar blifvit befullmäktigade att närmare bestämma villkoren för ön S:t Barthélemys återlemnande till Frankrike, fastställt genom det i Paris den 10 sistlidne Augusti undertecknade fördrag, hafva öfverenskommit om följande bestämmelser:

ARTICLE 1.

La population de l'Île de Saint Barthélemy ayant été consultée, conformément à l'article 1:er du Traité cidessus rappelé et s'étant prononcée en faveur d'une réunion de cette Île aux possessions françaises, les sujets de la Couronne de Suède domiciliés dans la dite Île ou dans les îlots qui en dependent sont déliés de tout lien de sujétion envers Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège, Ses descendants et successeurs, et la nationalité française leur sera acquise de plein droit à dater du jour de la reprise de possession par l'autorité française.

ARTICLE 2.

Toutefois, il demeurera loisible aux personnes domiciliées dans l'Île de Saint Barthélemy et étant en possession de la qualité de sujets de la Couronne de Suède de s'assurer, si elles le préfèrent, la conservation de cette qualité moyennant une déclaration individuelle faite à cet effet devant l'autorité de l'Île; mais dans ce cas le Gouvernement français se réserve la faculté d'exiger qu'elles transportent leur résidence hors du territoire de Saint Barthélemy.

Le délai dans lequel pourra se faire la déclaration d'option, prévue au paragraphe précédent, sera d'un an à dater du jour de l'installation de l'autorité française dans l'Île de Saint Barthélemy.

ART. 1.

Som ön S:t Barthelemys befolkning blifvit, jemlikt Art. 1 i ofvan åberopade fördrag, hörd och uttalat sig för öns återförening med de franska besittningarne, varda svenska kronans på nämnda ö eller dithörande småöar bosatta undersåtar lösta från alla undersåtliga förbindelser till Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norge, Hans efterkommande och efterträdare, och skall fransk nationalitet med full laglig rätt tillkomma dem från och med den dag, då ön ånyo tages i besittning af fransk myndighet.

ART. 2.

Det skall likväl stå de invånare på ön S:t Barthélemy, hvilka äro svenska kronans undersåtar, öppet att tillförsäkra sig bibehållandet af sistnämnda egenskap, derest de sådant föredraga, genom en derom inför öns myndighet afgifven personlig förklaring; dock förbehåller sig franska regeringen i sådant fall rätt att fordra det de förlägga sitt hemvist utom S:t Barthelemys område.

Den tidrymd, inom hvilken det i nästföregående moment omförmälda val af nationalitet må ega rum, bestämmes till ett år, att räknas från och med den dag, då fransk styrelse blifvit införd på S:t Barthélemy.

För de personer, hvilka vid denna tidpunkt ännu icke uppnått den i

Pour les personnes qui, à cette date, n'auront pas l'âge fixé pour la majorité par la loi française, le délai d'un an courra à partir du jour où elles atteindront cet âge.

ARTICLE 3.

La France succède aux droits et obligations résultant de tous actes régulièrement faits par la Couronne de Suède ou en son nom pour des objets d'intérêt public ou domanial concernant spécialement la Colonie de Saint Barthélemy et ses dépendances.

En conséquence, les papiers et documents de toute nature relatifs aux dits actes qui peuvent se trouver entre les mains de l'administration suédoise, aussi bien que les archives de la Colonie, seront remis au Gouvernement français.

ARTICLE 4.

La reprise de possession de l'île de Saint Barthélemy et de ses dépendances au nom de la France et la remise des titres et archives prévue par l'article précédent, seront effectuées le plus tôt possible après l'échange des Ratifications du Traité de rétrocession. La date et les formalités de cette reprise de possession seront réglées au nom de la Suède par le Gouverneur suédois de Saint Barthélemy, et au nom de la France, par le Gouverneur de la Guadeloupe, lesquels recevront, à cet

fransk lag fastställda myndighetsålder, skall årsfristen räknas från den dag, då de uppnått denna ålder.

ART. 3.

Frankrike inträder i de rättigheter och förpligtelser, som härflyta ur alla sådana utaf svenska kronan eller i dess namn behörigen vidtagna åtgärder, hvilka röra stats- eller domän-intressen och särskildt afse kolonien S:t Barthelemy och hvad dertill hörer.

I följd häraf skola skrivelser och handlingar af alla slag, hvilka angå nämnda åtgärder och befinna sig i svenska styrelsens vård, äfvensom koloniens arkiv, till franska regeringen öfverlemnas.

ART. 4.

Besittningstagandet i Frankrikes namn af ön S:t Barthelemy med hvad dertill hörer och öfverlemnandet af de i föregående Art. omförmälda handlingar och arkiv skola ega rum så fort ske kan, efter utvexlingen af ratifikationerna utaf fördraget angående återlemnandet.

Om dagen och sättet för besittningstagandet skall öfverenskommelse träffas mellan den svenske guvernören på S:t Barthelemy, för Sveriges, och guvernören på Guadeloupe, för Frankrikes del, hvilka för sådant

effet, la délégation de leurs Gouvernemens respectifs.

ARTICLE 5.

En échange des propriétés domaniales possédées par la Couronne de Suède dans l'Île de Saint Barthelemy, le Gouvernement français versera au Gouvernement suédois une somme de quatre vingt mille francs représentant l'évaluation des dites propriétés telle qu'elle a été fixée de commun accord.

ARTICLE 6.

Le Gouvernement français versera, en outre, entre les mains du Gouvernement suédois, à titre d'indemnité, tant pour le rapatriement que pour le pensionnement des fonctionnaires suédois de Saint Barthelemy qui ne passeront pas au service de la France, une somme totale et une fois payée de trois cent vingt mille francs.

Moyennant ce versement le Gouvernement suédois demeurera seul chargé du service des pensions de retraite auxquelles les dits fonctionnaires pourront avoir droit, des frais de leur retour en Europe et de toutes indemnités qu'il y aura lieu de leur allouer pour suppression d'emploi.

ARTICLE 7.

En ce qui concerne les fonctionnaires de l'Île qui, conservant leurs fonctions actuelles, passeront au ser-

ändamål skola erhålla sina resp. regeringars fullmakter.

ART. 5.

För öfvertagande af svenska kronans egendom på S:t Barthelemy skall franska regeringen till den svenska betala en summa af åttio tusen francs, motsvarande det värde, hvilket efter gemensam öfverenskommelse blifvit samma egendom åsatt.

ART. 6.

Såsom godtgörelse såväl för hemsändande som för pensionering af de svenska tjenstemän på S:t Barthelemy, hvilka icke komma att öfvergå i fransk tjenst, skall franska regeringen dessutom i ett för allt tillhandahålla svenska regeringen en summa, att på en gång erläggas, af trehundra tjugotusen francs.

Emot denna godtgörelse skall det åligga svenska regeringen att allena bestrida de pensioner, på hvilka bemälde tjenstemän kunna ega anspråk, kostnaden för deras hemfärd till Europa samt all den ersättning, som kan tillkomma dem för indragning af deras tjenster.

ART. 7.

Hvad beträffar de tjenstemän på ön, hvilka med bibehållande af sina nu innehafda befattningar öfvergå i

vice de l'Etat français, il est entendu qu'ils seront soumis, pour la liquidation ultérieure de leurs pensions de retraite, à la législation française. Leurs services antérieurs à la reprise de possession de saint Barthélemy par la France seront considérés, à cet effet, comme services rendus à l'Etat français. Fait à Paris, le 31 October 1877.

franska statens tjänst, är det öfverenskommet att de med hänsyn till sin blifvande pensionering skola vara underkastade fransk lag. Deras tjänst före S:t Barthelemys besittningstaggande af Frankrike skall med afseende härå betraktas såsom egnad franska staten.

Upprättadt i Paris den 31 Oktober 1877.

(Signé:) H. ÅKERMAN.

(L. s.)

(Signé:) DECAZES.

(L. s.)

(Undert.:) H. ÅKERMAN.

(L. s.)

(Undert.:) DECAZES.

(L. s.)

På sätt redan blifvit nämndt och af ofvan intagna protokoll närmare inhemtas äro de hufvudsakliga villkoren för koloniens afträdande följande: att svensk undersåte i kolonien skall hafva rätt att genom iakttagande af vissa föreskrifter bevara denna sin nationalitet; att Franska regeringen förbinder sig att i och för pensioneringen af koloniens i svensk tjänst varande embets- och tjänstemän utbetala ett bestämdt belopp af 320,000 francs samt att samma regering vidare för den svenska kronan tillhöriga egendom å ön erlägger ett belopp af 80,000 francs.

Genom det först nämnda af dessa villkor i förening med den hållna allmänna omröstningen måste befolkningens i kolonien anspråk att ej mot sin vilja komma under främmande välde anses tillgodosedda.

Det andra af de nämnda villkoren har tillkommit för att skydda embets- och tjänstemännens lagliga rätt att ej beröfvas de dem tillförsäkrade aflöningsförmåner. Penningebeloppet har blifvit bestämdt med ledning af en i Franska finansministeriet gjord beräkning af det kapital, för hvilket staten enligt antagna sannolikhetsberäkningar skulle kunna åtaga sig pensioneringen af ifrågavarande embets- och tjänstemän under deras återstående lifstid. Då emellertid flertalet af embets- och tjänstemännen ej komma att bosätta sig i Sverige samt det fördenskull hade varit för- enadt med ömsesidiga olägenheter att besörja deras pensionering från svenska statskontoret, har Kongl. Maj:st, för att jemväl gå pensionstagarnes

önskningsar till mötes, beslutat att till en hvar af ifrågavarande embets- och tjänstemän låta på en gång utbetala det för honom afsedda kapitalbelopp, mot det att han i stället afgifvit en förbindelse, enligt hvilken han afsäger sig och sin familj eller sina rättsinnehafvare hvarje anspråk, som med anledning af hans tjänstgöring inom kolonien kunde väckas vare sig mot Sverige eller mot Frankrike och afse lön, pension eller annan ersättning af hvad beskaffenhet den vara månne.

Det iakttagande af rikets värdighet, som Riksdagen i den underdåniga skrifvelsen af den 6 Maj 1868 framhållit såsom det hufvudsakliga och nästan enda villkoret för koloniens afträdande, har, i förening med Kongl. Maj:ts, säkerligen af svenska folket delade önskan att kolonien måtte bevara något fortlefvande minne af den tid af nära ett århundrade, hvarunder den tillhört Sveriges krona, föranledt Kongl. Maj:t att vid underhandlingarne om koloniens återlemnande till Frankrike såsom förutsättning för det här ofvan omtalade tredje villkoret om utbetalande af 80,000 francs för svenska kronans egendom i kolonien, förklara, att nämnda summa skulle komma att användas till grundläggandet af en stiftelse till upprättandet å ön S:t Barthelemy af ett sjukhus eller annan välgörenhetsanstalt eller inrättning för allmännyttigt ändamål. De närmare bestämmelserna rörande denna stiftelse hafva visserligen ännu ej blifvit skriftligen sammanfattade; men Kongl. Maj:t har för afsigt att ställa densamma under förvaltning af en bland öns invånare vald styrelse samt under öfverinseende af de franska myndigheterna å ön.

Jemte det att Kongl. Maj:t sålunda för Riksdagen tillkännagifver hvad i detta ärende förelupit, har Kongl. Maj:t velat begära Riksdagens godkännande af ofvan omförmälda, på Riksdagens skrifvelse den 6 Maj 1868 grundade disposition af den för svenska kronans egendom å S:t Barthelemy utfästade lösesumma. Kommande Franska regeringens till deputerade kammaren och senaten aflåtna proposition i ärendet äfvensom de af kammarens och senatens utskott afgifna betänkanden, sådana dessa handlingar i tryck föreligga, att meddelas Riksdagens vederbörande Utskott. Och förblifver Kongl. Maj:t Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Hans Forssell.

*Utdrag af protokollet öfver Kolonialärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den 11
Mars 1878.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: *Thyselius*,
Carlson,
Friherre *Alströmer*,
Lovén,
Friherre *von Otter*,
Forssell och
Rosensvärd.

Härefter uppläste Departementschefen Statsrådet *Forssell* till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, på Statsrådets enhälliga tillstyrkande, nu fattade nådiga beslut, uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående kolonien S:t Barthelemys återlemnande till Frankrike.

Uppå Statsrådets underdåniga tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt; och skulle i enlighet med samma förslag nådig proposition till Riksdagen afgå.

Ex protocollo
Axel Ädelgren.